

Pullovesiyrittäjä kohtaa lupaviidakon

Pulloveden tuotannolla on kovat laatuvaatimukset.

Pullovesiyrittäjäksi voi periaatteessa ryhtyä, jos käytettävissä on sopiva vesilähde. Yrittäjäksi siksi koetaan kuitenkin alkamiseen lupaviidakon.

"Jos on hyvä lähde ja hyvä liikeidea ja uskoa, että saa myydä markkinoille sen veden, niin kyllä se ihan mahdollista on", ylitarkastaja Jari Keinänen sosiaali- ja terveysministeriöstä sanoo.

Yrittäjän omasta vesilähteestä otettava vettä valvotaan tarkasti, jotta loppuunsa täynnä EU-direktiivin vaatimukset ja helpaa elintarvikkeeksi.

"Se on ikään kuin luonninnoe ja sillä tavalla erillinen. Esimerkiksi mehuprosessissa otetaan joistakin joksista vesikoosta vettä, joka on valmiiksi vahvotettu ja hyönteistä."

Vedestä tulee elintarvike

Veden ottamiseen tarvitaan vesilain mukainen lupa, jos vettä ryhdytään käyttämään teollisesti hyväksi. Lupa haetaan ympäristö- ja vesiviranomaiselta ja se on maksullinen.

Hydrogeologi Sakari Koskinen Tuusulan ympäristö- ja vesilaitoksen kartoista kertoo, että luvvarvaisuus riippuu siitä, mistä vettä otetaan ja kuinka paljon.

"Vesiasetus määrittelee, minkä tyyppisiä papereita pitää esittää. Maa-alueella pinta-alla uikavedet ja vedenottoaosta piirustukset sekä selvitykset valvontakäytöstä" hän selvittää.

Lupa voi edellyttää ympäristövaikutusten tarkastusta.

Vesilain muutoshankkeessa esitettiin, että porajaveden ottamisesta myyntitarkoitukseen tehtäisiin kaikissa tapauksissa luvvarvaus.

Tämän jälkeen pakkaamo vastaa terveysvalvontalain mukaisesti luvan. Lupa haetaan kunnan terveysvalvontaviranomaiselta.

"Vettä toimittava laitos vastaa luvan, ihan niin kuin vesilain. Sillä tarkastellaan se, että markkinesi on riittävän hyönteistä ja sen pakkaamisen tapahtuu hygieenisesti", Keinänen kertoo.

Sen jälkeen luvusta on mennyt pulloon, se on elintarvike. Tämän vuoksi pakkaamo tarvitsee myös elintarvikelaissa mukaisen luvan. Se pitää hyväksyä elintarviketurvakeskuksella, jossa elintarviketta valmistetaan.

Tämän jälkeen valvontaan vielä tuotanto ja loppuunsa. Pakkaamisen myötä vettä valvotaan terveysvalvontalain nojalla sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen ja juomavesilain mukaisesti.

"Direktiivin mukainen valvonta vedelle, jota pakataan, on aika mittava ja kallista. Sillä katsotaan momentaaliset kemialliset laadut, joiden analysointi maksaa aika paljon", Keinänen kertoo.

Liikää uusia vaatimuksia tulossa

Kun vesi on pakkaudessa, sitä valvotaan elintarvikelaissääntöjen mukaisesti.

Pullovesi tarkastetaan elintarvikkeeksi, mikä asettaa sille yrittäjälle suuret laatuvaatimukset.

"Kun vesi menee markkinoille, kuten meho tai mikä hyvänsä esittämällä elintarvikkeeksi, sille ei valvota siitä erikseen mitään kuin jos siitä tulee asinkavaliuksia."

Pakattu vedelle laaditaan uusia laatuvaatimuksia, koska automaattisesti on havaittu kasvava mikroba. Maa- ja metsätalousministeriö antaa lauseusohjeet markkinoille olevalle vedelle kokonaisbakterien osalta.

"Myös markkinoilla olevan veden tyyry olla juomavesikriteerit mukaisia. Koska sille ei ole sääntöä kokonaisbakterioiden osalta, niistä säädetään suositukset", Keinänen sanoo.

HELI ROKKANEN

Vesiongelmien kasvattavat pulloveden kysyntää

Pullotettua veden markkinat ovat Suomessa melko pienet, koska hanavesi on hyönteistä. Suomessa on silti jo riittävä kysynnän pullovesien valmistajia. Jotkut niistä tällä hetkellä myös ulkomaiden markkinoille.

Pulloveden kysyntä kasvaa Nokian vaikeisiin kaltaisissa tilanteissa. Viimeksi pulloveden vedelle on tullut käyttöä Perunassa, jossa juomavesiverkostossa on todettu pieniä määriä maaperästä peräisin olevia bakteereja.

"Nokian tapauksessa pakotetaan vettä otettiin niin paljon kuin iir saatiin Suomen maasta. Silti sen merkitys alueella oli aika vähäinen. Sällönsä piti ottaa avuksi, ennen kuin todella pysäytettiin suuttamaan. Mutta siltä pienkin apu voi olla tarpeen jossakin vaiheessa", ylitarkastaja Jari Keinänen sosiaali- ja terveysministeriöstä sanoo.

Ulkomaisten markkinoille pääsy onkin pulloveden kansainväliset markkinat ovat suuret. Suomen lähialueista esimerkiksi Keski- ja Etelä-Euroopissa käytetään paljon pakattua vettä.

"Suomen vesi ei juurikaan ole näillä markkinoilla. Seillä paikalliset firmat hallitsevat markkinoita ja niiden markkina-alueella on vaikea päästä sisälle esimerkiksi Suomessa. Mutta kyllä semmoisia yrityksiä on ollut ja jatkavat sitä jatkavat tekemään", Keinänen arvioi.

PCOIA, HENTARAHN

HELI ROKKANEN